

## Učni scenarij: Kaj je računalnik?

| UČNI SCENARIJ                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Naslov</b>                                                                                     | Kaj je računalnik?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Ključne besede</b>                                                                             | gumb ON/OFF, izkustveno učenje, miška, računalnik (prenosnik/namizni), tipkovnica, zaslon (monitor)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Povzetek</b>                                                                                   | Otroci v prvem starostnem obdobju preko čutnega in izkustvenega raziskovanja spoznavajo računalnik kot predmet iz vsakdanjega življenja. Preizkušajo pritiske, opazujejo učinke na zaslonu (svetloba, barva, premik slike), razvijajo poimenovanje, vzročno-posledične povezave, sodelovanje in varno ravnanje z napravo. Dejavnost otrokom omogoča, da prek igre oblikujejo prve predstave o digitalnem svetu.                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Vzgojitelj/-ica</b>                                                                            | Tina Nemanič                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Vrtec</b>                                                                                      | Vrtec Pedenjped Novo mesto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Starost otrok</b>                                                                              | 2–3 let                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Trajanje</b>                                                                                   | 10-15 minut                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Področje</b>                                                                                   | Temeljna znanja RIN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Tema</b><br>Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.                                 | <input checked="" type="checkbox"/> <b>Računalniški sistemi</b> – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav;<br><input type="checkbox"/> <b>Podatki in analiza</b> – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje;<br><input type="checkbox"/> <b>Algoritmi in programiranje</b> – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov;<br><input type="checkbox"/> <b>Omrežja in internet</b> – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost;<br><input type="checkbox"/> <b>Učinki računalništva in informatike</b> – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika. |
| <b>Področje po kurikulumu za vrtce</b><br>Vpišite primarno področje.                              | Družba                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Medpodročno povezovanje</b><br>Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje. | Jezik, gibanje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Cilj/-i področja dejavnosti</b></p> <p>Vpišite cilj/-e iz kurikuluma za vrtce.</p>                                                       | <p>Vzgojiteljica spodbuja otroke in jim omogoča, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Spoznavajo različna sredstva za komunikacijo v družbi in vire informacij ter razvijajo medijsko pismenost.</li> <li>• Poimenujejo in opisujejo to, kar zaznavajo v okolju (jezik).</li> <li>• Ubesedi svoja čustva in svoj notranji svet.</li> <li>• Na svoj način razlaga pomen besed in svet okrog sebe.</li> <li>• Na svoj način utemeljuje svoje mnenje.</li> </ul> |
| <p><b>Konkretni cilji</b></p> <p>Opreделите konkretne cilje dejavnosti.</p>                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Otroci prepoznajo računalnik.</li> <li>• Otroci opazujejo zaslon, tipkovnico in miško.</li> <li>• Otroci pritisnejo gumb ali tipko ob pomoči odraslega.</li> <li>• Otroci sodelujejo pri skupnem opazovanju naprave.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>Didaktični pristop/-i</b></p> <p>Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).</p>       | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Učenje z igro</li> <li>2. Izkustveno učenje</li> <li>3. Opazovalno učenje</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Didaktična sredstva in pripomočki</b></p> <p>Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• računalnik,</li> <li>• monitor,</li> <li>• miška,</li> <li>• tipkovnica,</li> <li>• stara tipkovnica ali miška za igro</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Opis dejavnosti</b><br/>Opredelite predvidene korake dejavnosti.</p>                                                                                                       | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vzgojiteljica na začetku dejavnosti prinese zaprto škatlo in otrokom pove:<br/><i>»V škatli se nekaj skriva, nekaj kar uporabljajo odrasli ... pa vendar se tega lahko dotaknemo tudi mi.«</i></li> <li>2. Otroci nato poskušajo uganiti, kaj se skriva v notranjosti, vzgojiteljica pa jih pri tem spodbuja z vprašanji, kot so <i>»Je težko? Je mehko? Se uporablja doma? Ali v vrtcu?«</i> Škatlo počasi odpre, da se pri otrocih še poveča napetost in zanimanje, dokler končno ne zagledajo računalnika.</li> <li>3. Vzgojiteljica najprej brez besed počasi odpre računalnik, otroci pa ga zgolj opazujejo. Nato poimenuje njegove dele:<br/><i>»To je zaslon ... to so tipke ... to je miška ... to je gumb, ki prebudi računalnik.«</i></li> <li>4. Vsak otrok po vrsti nežno pritisne tipko, vzgojiteljica pa ob tem dejanje pospremi z zvokom ali besedo, na primer »Klik«, kar lahko otroci tudi posnemajo. Ob tem otroci primerjajo občutke, kot so mehko–trdo ter velika–majhna tipka, vzgojiteljica pa jim ob pritisku tipke pokaže tudi preprosto reakcijo, na primer spremembo barve slike ali svetlobe.</li> <li>5. Vzgojiteljica nato otroke povabi, da skupaj poiščejo različne tipke – veliko, dolgo, okroglo – z besedami:<br/><i>»Poiščimo skupaj največjo tipko ... Kdo jo najde prvi?«</i></li> <li>6. Dejavnost nadaljujemo z gibalnim elementom: na tla položimo velike kartone z narisanimi znaki (STOP, GO, ON, OFF ...), otroci pa hodijo po prostoru in se ustavijo na tistem simbolu, ki ga vzgojiteljica pokaže.</li> <li>7. Dejavnost zaključimo s pesmico Gumbek, pri kateri otroci aktivno sodelujejo, na koncu pa skupaj še enkrat ponovimo in utrdimo osnovne pojme:<br/><i>»Kje je zaslon? Kje je tipkovnica?«</i></li> </ol> |
| <p><b>Dejavnosti v koticu</b></p>                                                                                                                                                | <p>Igralni kotic – igra s staro tipkovnico ali miško.<br/>Gibalni kotic – pritiskanje velikih narisanih »gumbov« na tleh.<br/>Slikovni kotic – ogled slik računalnikov.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>Refleksija otrok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaj so se naučili, spoznali?</li> <li>• Kaj jim je bilo všeč?</li> <li>• Kako so se počutili?</li> </ul> | <p>Otroci so z navdušenjem povedali, da so danes spoznavali in opazovali računalnik – nekateri so omenili zaslon, drugi miško, največ pa so jih pritegnile tipke. Najraje so pritiskali ravno tipke, predvsem tiste, ki so bile velike ali so imele zanimivo obliko, nekaterim pa je bilo še posebej všeč, ko so ob pritisku zaslišali zvok »klik« ali opazili spremembo na zaslonu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Refleksija vzgojitelja</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti.</li> <li>- Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti.</li> <li>- Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?</li> </ul> | <p>Otroci so pokazali zanimanje za tipke in zaslon. Dejavnost je bila kratka in primerna starosti. Naslednjič bi dodala več slik ali zvokov.</p>                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Spremljanje napredka otrok</b>                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Opazovanje zanimanja za napravo. Spremljanje sodelovanja in odziva.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Fotografije, izdelki</b>                                                                                                                                                                                                                                          | <p>/</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Viri in literatura</b><br>Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.                                                                                                                                                                             | <p>Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <a href="https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf">https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf</a></p> |

## Priloge

Slike računalnika.

Kartice z gumbi - Izrežeš **kroge ali kvadrate** iz tršega papirja / kartona.

Narišeš ali nalepiš:

- **rdeč krog** – “STOP”
- **zelen krog** – “GO”
- **zvezdico**
- **smeško**
- **velik gumb ON/OFF**

PESEM-GUMBEK

### Pesmica – Gumbek

*Gumbek mali, gumbek spi,  
(otroci počepnejo)  
pritisnemo – hop, zasveti! ✨  
(vstanemo, dvignemo roke)*

*Rdeč gumb – stop, stojimo,  
(zmrznemo)  
Zelen gumb – hop, skočimo!  
(poskok)*

*Gumbek klik in gumbek klak,  
mi pa gremo tip-tap-tak.*